

PATVIRTINTA
Lietuvos nacionalinės Martyno
Mažvydo bibliotekos
generalinio direktoriaus
2021-07-30 įsakymu Nr. B-237
(2022-01-17 įsakymo Nr. B-23
redakcija)

NAUDOJIMOSI LIBIS TINKLO BIBLIOTEKŲ ELEKTRONINIŲ PASLAUGŲ PORTALU WWW.IBIBLIOTEKA.LT TAISYKLĖS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Naudojimosi LIBIS tinklo bibliotekų elektroninių paslaugų portalu www.ibiblioteka.lt (toliau – Portalas) taisyklės (toliau – šios Taisyklės) nustato informacijos ir bibliotekų elektroninių paslaugų (toliau – Paslaugos) teikimo sąlygas ir tvarką, Paslaugų teikėjo ir Paslaugų gavėjo – skaitytojo teises, pareigas ir atsakomybę.
2. Taisyklės yra taikomos visiems vartotojams, kurie lankosi Portale ir naudojami jo teikiamomis Paslaugomis.
3. Portalo administratorius yra Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka (toliau – Nacionalinė biblioteka).
4. Portalo Paslaugų teikėjas arba biblioteka – apskrities ar savivaldybės viešoji biblioteka, Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka, Lietuvos aklųjų biblioteka arba Lietuvos medicinos biblioteka, kurioje (kuriose) skaitytojas yra užsiregistravęs.
5. Taisyklėse vartojamos sąvokos:
 - 5.1. LIBIS – Lietuvos integrali bibliotekų informacijos sistema;
 - 5.2. Skaitytojas – fizinis asmuo, besinaudojantis Portalo paslaugomis;
 - 5.3. Naudotojas – asmuo, kuris naudojami Portalo paslaugomis (skaitytojas, leidėjas, jo atstovas, organizacijos atstovas ir kt.).

II SKYRIUS PORTALE TEIKIAMOS PASLAUGOS

6. Portale skaitytojams teikiamos paslaugos:
 - 6.1. LIBIS vieningą skaitytojo pažymėjimo užsakymas;
 - 6.2. susipažinimas su tvarkomais asmens duomenimis;
 - 6.3. Tarpbibliotekinio abonemento (toliau – TBA) leidinio užsakymas iš Lietuvos LIBIS bibliotekos;
 - 6.4. TBA leidinio užsakymas iš kitų bibliotekų (užsienio ir kitų Lietuvos bibliotekų, kurios nepriklauso LIBIS);
 - 6.5. TBA leidinio dalies kopijos užsakymas iš Lietuvos LIBIS bibliotekos;
 - 6.6. TBA leidinio dalies kopijos užsakymas iš kitų bibliotekų (užsienio ir kitų Lietuvos bibliotekų, kurios nepriklauso LIBIS);
 - 6.7. Prašymų dėl asmens duomenų tvarkymo (ištrynimo, ištaisymo ir kt.) teikimas;
 - 6.8. Elektroninės knygos kūrimas populiariausiais formatais;

- 6.9. Portale paskelbtų elektroninių periodinių leidinių ar elektroninių knygų paieška ir skaitymas;
- 6.10. Paieška interneto svetainių archyve.

7. Portale leidėjams teikiamos paslaugos:

- 7.1. Leidėjo registracija;
- 7.2. Leidėjo atstovo registracija;
- 7.3. Tarptautinio standartinio numerio suteikimas;
- 7.4. Serialinio leidinio brūkšninio kodo užsakymas, pakeitimas;
- 7.5. Serialinio leidinio perregistravimas kitam leidėjui;
- 7.6. Naudotojo leidžiamų periodinių leidinių spaudos failų ar kuriamų savo elektroninių knygų sukūrimas ir publikavimas Portale;
- 7.7. Elektroninio privalomojo egzemplioriaus teikimas;
- 7.8. Elektroninių išteklių archyvo paslauga, teikiama pagal sudarytą sutartį.
- 8. Paslaugos organizacijoms:
 - 8.1. TBA leidinio užsakymas iš Lietuvos LIBIS bibliotekos;
 - 8.2. TBA leidinio užsakymas iš kitų bibliotekų (užsienio ir kitų Lietuvos bibliotekų, kurios nepriklauso LIBIS);
 - 8.3. TBA leidinio dalies kopijos užsakymas iš Lietuvos LIBIS bibliotekos;
 - 8.4. TBA leidinio dalies kopijos užsakymas iš kitų bibliotekų (užsienio ir kitų Lietuvos bibliotekų, kurios nepriklauso LIBIS).

III SKYRIUS NAUDOTOJŲ TEISĖS, PAREIGOS IR ATSAKOMYBĖ

- 9. Naudotojas turi teisę:
 - 9.1. gauti paslaugas Bibliotekų elektroninių paslaugų portale www.ibiblioteka.lt;
 - 9.2. pasirinkti bibliotekas, kuriose vartotojas užregistruojamas ir gauna paslaugas;
 - 9.3. prumeruoti Portalo naujienas ir informaciją;
 - 9.4. bet kuriuo metu atsisakyti Portale ir LIBIS tinklo bibliotekose teikiamų paslaugų (atsisakymas neatleidžia naudotojo nuo pareigos atsiskaityti už suteiktas paslaugas).
- 10. Naudotojas patvirtina ir sutinka, kad:
 - 10.1. jo asmens duomenis tvarkys LIBIS tinklo bibliotekos, kuriose jis yra užsiregistravęs, arba Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka, jei jis nebus pasirinkęs nei vienos LIBIS tinklo bibliotekos;
 - 10.2. yra susipažinęs ir sutinka su asmens duomenų tvarkymo tikslais ir sąlygomis;
 - 10.3. pateikė teisingus ir tikslus duomenis;
 - 10.4. pats atsako už duomenų, reikalingų prisijungimui prie Portalo, ar kitu būdu gauti paslaugas, apsaugą ir slaptumą;
 - 10.5. vykdant susirašinėjimą Portalo priemonėmis, elektroniniu paštu, visi susitarimai, pranešimai ir perspėjimai ar kiti elektroniniai pranešimai yra prilyginami rašytiniam susitarimui;
 - 10.6. yra susipažinęs su visomis taisyklėmis, pateikiamomis Portale, aktualiomis užsakant konkrečias paslaugas.
- 11. Naudotojas, atstovaudamas asmenį, jaunesnį nei 16 metų amžiaus, kurio naudotojo paskyrą portale www.ibiblioteka.lt kuria ir kurio vardu užsako skaitytojo pažymėjimą, patvirtina, kad:
 - 11.1. sutinka, kad Portalas ir LIBIS tinklo biblioteka (-os), kurioje registruojamasi, tvarkytų jo atstovaujamo asmens, jaunesnio negu 16 metų amžiaus, asmens duomenis;

11.2. supažindino savo atstovaujama asmenį, jaunesnį negu 16 metų amžiaus, su visomis taisyklėmis, pateikiamomis Portale užsakant paslaugą;

11.3. yra susipažinęs ir prisiima visišką atsakomybę už savo atstovaujamo asmens, jaunesnio nei 16 metų amžiaus, veiksmus Portale ir LIBIS tinklo bibliotekoje, kurioje registruojamasi.

11¹. Leidėjas, teikdamas elektroninį privalomąjį egzempliorių, turi teisę pasirinkti prieigos Portale sąlygas:

11¹.1. **Vieša prieiga** – registruotas ir neregistruotas Portalo naudotojas elektroninį dokumentą gali atidaryti Portalo skaityklėje, atsisiųsti ir išsaugoti;

11¹.2. **Ribota prieiga** – tik registruotas Portalo naudotojas elektroninį dokumentą gali skaityti Portalo skaityklėje, be galimybės atsisiųsti ir išsaugoti.

11¹.3. **Uždrausta prieiga** – elektroninis dokumentas registruotam Portalo naudotojui prieinamas tik konkrečioje kompiuterinėje darbo vietoje, bibliotekos patalpose, be interneto ryšio ir galimybės jį kopijuoti ar kitais būdais atkurti.

12. Naudotojas privalo:

12.1. laikytis teisės aktų ir Portale pateikiamų taisyklių nuostatų;

12.2. pateikti tik teisingus ir išsamius duomenis, o duomenims pasikeitus – nedelsiant, bet ne vėliau kaip per 3 darbo dienas juos atnaujinti Portale;

12.3. pateikti informaciją nepažeidžiant teisės aktų reikalavimų;

12.4. nedelsiant pasikeisti laikiną slaptažodį ir užtikrinti nuolatinio slaptažodžio slaptumą;

12.5. apmokėti už paslaugas, kurias užsakė Portale. Naudotojui per nurodytą laikotarpį nesumokėjus už paslaugą (-as), paslaugos suteikimas yra stabdomas ir užsakymas atšaukiamas.

13. Naudotojas atsako:

13.1. už teisingų savo duomenų pateikimą registracijos metu ir jų atnaujinimą laiku pasikeitimo atveju;

13.2. už visus savo atliktus Portale veiksmus bei už savo veiksmais padarytą žalą Portalui ir/ ar LIBIS tinklo bibliotekai, kurią vartotojas privalo atlyginti.

14. Naudotojui leidžiama sukurti bei publikuoti nuorodas į Portalą, jei jos nėra naudojamos Portalo ar LIBIS tinklo bibliotekos veiklai sustabdyti, pakenkti ar trukdyti (tiek techninėmis, tiek kitomis priemonėmis).

15. Naudotojui draudžiama atsisiųsti (išskyrus Portalo kešavimo¹ atvejus ir su paslaugų teikimu susijusios informacijos ar turinio gavimo atvejus), keisti ar skleisti Portalo turinį, be atskiro Portalo valdytojo Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos raštiško sutikimo.

16. Naudojantis Portalo paslaugomis suteiktas bet koks turinys nėra viešas ir yra skirtas tik asmeniniam naudojimui, išskyrus atvejus, kai yra nurodyta kitaip.

17. Naudotojas, sudaręs Portalo elektroninių paslaugų sutartį, gaudamas elektroninės knygos viešinimo paslaugą, turi teisę:

17.1. talpinti elektroninę knygą naudojantis Portalo priemonėmis ir sąlygomis, nurodydamas (užpildydamas) visą reikalaujamą informaciją apie juos (metaduomenis);

17.2. tvarkyti su elektronine knyga susijusią informaciją ir duomenis, juos keisti, koreguoti, ištrinti;

17.3. kurti elektroninę knygą naudojantis Portalo priemonėmis ir nustatyti jos prieigos ir naudojimo sąlygas, licenciją;

17.4. susipažinti su visa apie Leidėją Portalo leidėjo paskyroje teikiama informacija.

18. Naudotojas, kurdamas elektroninę knygą, atsako už jos unikalumą ir tinkamą Lietuvos Respublikos autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymo nuostatų įgyvendinimą. Portalas neprisiima jokios atsakomybės už Naudotojo paskelbto turinį.

IV SKYRIUS

PORTALO IR LIBIS TINKLO BIBLIOTEKOS TEISĖS IR PAREIGOS

19. Portalas ir LIBIS tinklo biblioteka, kurioje naudotojas yra užsiregistravęs, turi teisę:
 - 19.1. elektroninėmis ir kitomis ryšio priemonėmis priminti registruotajam naudotojui apie besibaigiantį ir pasibaigusį paskolintų dokumentų panaudos terminą;
 - 19.2. specializuotoms paslaugoms patvirtinti atskiras tvarkas ar taisykles;
 - 19.3. teisės aktų nustatyta tvarka kreiptis į įgaliotų institucijų pareigūnus, nustačius neteisėtus dokumentų ar kito turto pasisavinimo, tyčinio sugadinimo ar sunaikinimo atvejus bei viešosios tvarkos pažeidimo atvejus;
 - 19.4. įvertinti vartotojo padarytą pažeidimą pagal masto, sunkumo bei poveikio trukmės kriterijus ir priimti sprendimą dėl teisės naudotis Portalo, LIBIS tinkle bibliotekos paslauga (paslaugomis) ribojimo, naudotoją apie priimtą sprendimą informuojant registruotu laišku, elektroniniu paštu arba Portale;
 - 19.5. žodžiu ar raštu įspėti naudotoją, pažeidusį šias Taisykles arba kitus teikiamas paslaugas reglamentuojančius teisės aktus;
 - 19.6. atsisakyti teikti paslaugą, sustabdyti paslaugos teikimą, apriboti naudotojo teises Portale arba LIBIS tinklo bibliotekoje, kurioje naudotojas yra užsiregistravęs, jei vartotojas pažeidžia teisės aktų ir Portale pateikiamų taisyklių nuostatas, elgesio viešojoje erdvėje principus.
20. Portalas ir LIBIS tinklo biblioteka, kurioje vartotojas yra užsiregistravęs, įsipareigoja:
 - 20.1. užtikrinti teisės aktuose ir taisyklėse nustatytą vartotojų teisių įgyvendinimą;
 - 20.2. suteikti vartotojui jo užsakytas ir laiku apmokėtas paslaugas;
 - 20.3. gerbti vartotojo privatumo teisę į jam priklausančią asmeninę informaciją;
 - 20.4. teikiant paslaugas vadovautis pagarbos žmogaus teisėms, lygių galimybių, teisingumo, nediskriminavimo, profesinės etikos principais;
 - 20.5. asmens duomenis valdyti ir tvarkyti tik teisės aktų nustatyta tvarka, užtikrinti naudotojo pateiktų asmens duomenų saugumą.
21. Portalas ir LIBIS tinklo biblioteka gali laikinai nutraukti Portalo veiklą, esant svarbioms aplinkybėms, apie tai iš anksto nepranešus vartotojui.
22. Portalas pasilieka teisę vienašališkai pakeisti, papildyti šias taisykles, apie tai paskelbiant viešai Bibliotekų elektroninių paslaugų portale www.ibiblioteka.lt.

V SKYRIUS

ATSISKAITYMO UŽ PASLAUGAS TVARKA

23. Paslaugų kainos yra nurodytos Portale kartu su pridėtinės vertės mokesčiu.
24. Naudotojas už pateiktą užsakymą apmoka iš karto Portale vienu iš šių būdų:
 - 24.1. VAIISIS (viešojo administravimo institucijų informacinių sistemų interoperabilumo sistema). Vartotojams, kurie naudojami elektroninės bankininkystės paslaugomis.
 - 24.2. Banko pavedimu į Portale nurodytą banko sąskaitą. Pavedimą galima atlikti naudojantis internetinės bankininkystės sistemomis arba viename iš bankų skyrių. Pasirinkęs šį mokėjimo būdą, Vartotojas privalo nurodyti užsakymo identifikavimo numerį bei paslaugos kodą. Šie duomenys pateikiami Portale su paslaugos mokėjimu susijusioje informacijoje. Jų nenurodžius laikoma, kad Paslauga neapmokėta.
25. Naudotojui per nurodytą laikotarpį nesumokėjęs už paslaugą (-as), paslaugos suteikimas yra stabdomas ir užsakymas atšaukiamas.

VII SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

26. Taisyklės yra tvirtinamos Nacionalinės bibliotekos generalinio direktoriaus įsakymu ir skelbiamos viešai Portale.

27. Portalo administratorius turi teisę bet kuriuo metu vienašališkai pakeisti, taisyti ar papildyti šias Taisykles, atsižvelgdamas į teisės aktų reikalavimus. Taisyklių pakeitimai ir (ar) papildymai įsigalioja po jų paskelbimo Portale dienos. Jeigu Vartotojas po Taisyklių pakeitimų ir (ar) papildymo paskelbimo ir toliau naudojami Portalo teikiamomis paslaugomis, laikoma, kad jis vienareikšmiškai sutinka su visais Taisyklių pakeitimais ir (ar) papildymais. Su Portalo taisyklėmis nesutinkantis naudotojas turi išsiregistruoti iš jo.

28. Klausimai, kurie nėra aptarti šiose Taisyklėse, yra reguliuojami kitų Portale pateikiamų teisės aktų nustatyta tvarka.

[1] Tam tikras optimizavimo procesas, kurio metu Portalo duomenų elementai atsisiunčiami ne iš Portalo, o prieš tai išsaugoti iš lokalsios arba kitos saugyklos nesusijusios su Portalo turinio teikimu.

[2] Mokėjimų sistema, vartotojui leidžianti atsiskaityti už internete perkamas prekes ar paslaugas, naudojantis jo (vartotojo) banko paslaugomis. Paslauga veikia Lietuvos Respublikoje registruotų komercinių bankų apimtyje.